

3 de desembre 2012

Estem: L'Aina, la Paula, José, Marta, Capila, Amanda, Sílvia, Sussana, Berta

Ens trobem la tarda del dilluns a Kiona mestres d'infantil, psicòloges, educadora social i persones d'altres professions però interessats en el treball amb infants i la pedagogia sistèmica.

A la primera roda de presentació ja sorgeixen molts temes interessants: l'agressivitat en els infants, i com sostenim aquests conflictes com adults; el camí que emprenem, amb el treball amb infants, cap al propi infant que hem estat; com els adults podem participar perquè nens que sabem que tenen situacions greus a casa puguin tenir una estada agradable a l'escola; la relació amb les famílies; i com aconseguir l'equilibri de permetre llibertat i creativitat als infants tot traspasant uns continguts (en aquest cas la llengua anglesa).

De tots aquests temes decidim poder aprofundir més en el tema de la agressivitat. El primer que sorgeix és que si els interessos dels nens no estan cuidats la agressivitat és inhabitable, al no protegir els seus drets, els adults, els estem agredint (horaris llargs d'escola, moltes hores asseguts, lluny dels pares..) i ells responen agredint. A què responen els nens quan agredeixen? Però recordem que des de la sistèmica es te present la situació actual i es parteix d'allò que és i a partir d'aquí, sense canviar la situació, podem reflexionar quin paper podem fer en aquesta situació. Reflexionem doncs sobre el nostre rol en el conflicte entre dos infants, al cantó de qui em poso (de l'agressor o de la víctima?) i sorgeix la frase "estima'm quan menys m'ho mereixo perquè es quan més ho necessito". En un afany de protegir i cuidar la víctima sense voler potser descuidem de mirar les emocions de l'agressor i potser fins hi tot el deixem malament. La relació de víctima i verdugo: la víctima reiterada d'un agressor també té responsabilitat. L'agressor m'esta fent un regal (a mi adult) pq m'esta ensenyant que un nen vol ser sempre víctima (potser pq vol rebre la mirada de l'adult, potser...)

La relació amb els pares és fa present també amb el tema de l'agressivitat, com plantejem als pares que el nen fa mal als altres nens, com acompanyem aquests pares que han de sentir la culpa. Cal que poguem reflexionar la finalitat amb la que li diem a la mare/pare el que ha fet l'infant. És constructiu per la mare/ pare/ infant que li diem cada dia que el seu infant fa mal als altres nens?

Reflexionem sobre un cas en concret: Acaba de venir del seu país la nena i la mare deixant al país d'origen els germans, la nena pega i mossega molt *potser perquè te molta rivalitat*, si jo m'aixeco (mestre) agafa el meu lloc, *està intentant estar amb mi. La nena te por que la deixin?* Quan marxa la mestra es posa a plorar. *Pot ser que plori el dolor de la mare i dels germans.* Es una nena que tampoc no menja- *rebutja tot el que es afecte.* Acaba d'arribar des de setembre. *potser l'infant necessita un procés d'adaptació, i els mestres ens exigim massa.* (en aquesta explicació del cas hi ha escrit en cursiva interpretacions que es van fent durant l'explicació del cas)

També parlem de com m'expresso la meva rabia com a adult. Es el que tinc, i és la realitat en aquell moment-estic molt enfadada. Que em passa a mi? Hi ha moments que el que fan als nens m'enrabia. Com a professionals ens agradaria ser bons, però sovint ens topem amb la

realitat de les dificultats i les emocions que ens sobrepassen. En un ambient de confiança entre professionals podem descobrir-nos amb les mateixes dificultats i pors.

Com és la meva agressivitat? L'expresso? Com ho feia quan era petita? Que es el que em fa enfadar? Prvar de posar-me al lloc de la nena. L'infant t'ofereix la possibilitat de treure la teva rabia. Allò que li passa a l'infant es cosa seva però també te a veure amb mi, i també em mou quelcom a mi que li agraeixo la possibilitat de veure. L'agressivitat és un neguit intern. En el cas d'un infant que agraeix podem intentar veure a ella en tot el que porta, tot el que l'envolta.

Recursos:

- Una posibilitat seria poder parlar amb l'infant, explicar-li, i com que en el cas s'expressa que un dels moments difícils per la nena i en el que agraeix es quan no hi ha la mestra es proposa per exemple: "Jo ara vaig al canviador. Vols jugar més apropet meu?" Una altre possibilitat si necessita sentir-se més limitada és: Se li pot proposar que vagi a un espai concret, o demanar-li directament que necessita: "necesites estar acompanyada?".
- Reconstruir un pare i una mare pq la nena es pugui sentir a prop.
- Contes i películes que ens poden ajudar mitjançant el món simbòlic a treballar alguns aspectes: "La bruja i Kiricú, "La verdadera historia de la caperucita roja.", Els contes i les històries de Maita Cordero.

Altres exemples que compartim:

- Una nena que tenia molta agressivitat, mossegava molt i van parlar amb les famílies en una reunió, la mare de la nena que mossegava va poder parlar- explicar-se, i això va tranquilitzar aquesta mare i les altres.
- En un altre cas de psicomotricitat familiar, hi havia un infant que sempre era agredit, la mare havia estat victima ella mateix (de nens a la seva infància), i li ensenyava al seu fill a no agredir a l'altre (quan l'atacaven) sino a posar la mà a l'agredit. La mare li donava eines per posar límit, per agafar la seva identitat i dignitat.

De totes les emocions cadascú ens en permetem viure'n algunes i expressar-nes algunes. Reflexionar obertament sobre les emocions que visc a la classe i com hem sento jo, és un acte de valentia que també és possible quan ens trobem en un entorn cuidat, de persones semblants que ens escolten amb empatia d'aquell que també ho ha viscut.

Pd. El pròxim café sistèmic es farà a Aurea Social. L'Amanda s'ofereix per impartir un curs per professionals de l'educació i la psicologia, en parlarà en breu amb Aurea Social i ens mantindrà informades.